

WŁADYSŁAW GINDRICH

JAN KILIŃSKI I JEGO CZASY

Kolekcja
Emila Kornasia

W A R S Z A W A

NAKŁADEM IZBY RZEMIEŚNICZEJ W WARSZAWIE

1 9 3 6

S P I S R Z E C Z Y.

	str.
ROZDZIAŁ I. — Okres do Sejmu Czteroletniego	5
Pierwszy i drugi rozbiór Polski	6
Rewolucja Francuska i jej wpływ na losy Polski	9
Austria, Prusy i Rosja	11
Błąd Francji rewolucyjnej	12
Szczegóły pierwszego rozbioru	16
Traktat gwarancyjny i Rada Nieustająca	16
Odrodzenie szkolnictwa i literatury	18
Jezuicki system wychowawczy	19
Komisja edukacyjna	20
Okres Stanisławowski w literaturze	23
ROZDZIAŁ II. — Sejm Czteroletni i Konstytucja 3-go Maja	25
Sejm czteroletni i jego pierwsze uchwały	26
Szlachta, a świadczenia na rzecz armji	26
Czyn Kilińskiego	28
Zasady do poprawy rządu i prawa konstytucyjne, a w nich kardynalne	29
Nurty polityczne	30
Konstytucja 3-go Maja	31
Targowica i drugi rozbiór	35
Kontrakcja związku patriotów	39
Proklamacja powstania narodowego	39
Raclawice	40
ROZDZIAŁ III. — Jan Kiliński na tle epoki	43
Doskonały mistrz i kupiec	44
Posesjonat i członek rady miejskiej	46
Kiedy Kiliński zaczyna działać	46
Mistrzowska ekskuza	51
Przypuszczalna liczba rzemieślników w Warszawie w 1794 r.	56
Cechy	58

	str.
Warunki ekonomiczne przyspieszają insurekcję	61
Nastroje przed wybuchem	62
Stanisław August, Igelström, wojska polskie i rosyjskie	63
Zamysły Igelströma	65
ROZDZIAŁ IV. — Siły zbrojne obu stron	67
Rosyjskie siły zbrojne i plan operacyjny	67
Siły polskie, ich stanowiska i starszyzna	68
Arsenał i jego znaczenie	71
Dzieje sprzysiężenia warszawskiego	73
Prawi i lewi wśród cywilnych	74
Radykalni	75
Mieszczanństwo	75
Sprzysiężenie warszawskie a Kościuszko	76
Raławice	79
Rewelacje Kilińskiego	79
W domu Kilińskiego zapada decyzja powstania	80
ROZDZIAŁ V. — Insurekcja warszawska	83
Pierwsze ataki	83
Pod arsenałem	84
Kłeska Wimpfena	84
Porażka Wasyla Titowa	85
Pogrom Tiszczewa	85
Na Miodowej	86
Na zamku	87
W śródmieściu	88
W pałacu Rzeczypospolitej	88
Bohaterski bój Działyńczyków	91
Major Zajdlie dowódcą	91
Kłeska Miłaszewicza	95
Odsiecz Nowickiego	95
Odparcie odsieczy	96
Pod siedzibą satrapy	99
Wybór prezydenta miasta i komendanta	100
Ignacy Wyssogota - Zakrzewski — prezydentem	100
Mokronowski — komendantem	102
Szturm decydujący dn. 18 kwietnia	102
Ucieczka Igelströma i koniec walk	103
Ofiary insurekcji	105
ROZDZIAŁ VI. — Od zakończenia Insurekcji do kapi- tulacji Warszawy	107
Rada zastępcza tymczasowa	107

	str.
Zbiórka na obronę narodową	108
Ruchy terrorystyczne	108
Pierwsze wieszanie zdrajców	109
Druga fala terroryzmu	110
Rada Najwyższa Narodowa	110
Formacje wojskowe mieszczaństwa	113
XX-ty regiment Kilińskiego	113
Porażka Szczekocińska	114
Kłeska pod Chełmem i zajęcie Krakowa	115
Oblężenie Warszawy	116
Odstąpienie wojsk prusko-rosyjskich	117
Finanse i dalsze zbrojenia	118
W obozie nieprzyjacielskim	119
Porażka pod Brześciem	119
Maciejowice	120
Rzeź Pragi i kapitulacja Warszawy	122
Okupacja rosyjska	123
ROZDZIAŁ VII. — Dalsze losy Kilińskiego	125
Niewola rosyjska i pruska	126
W Poznaniu	127
W konwoju pruskim ku Warszawie	128
Rządy generała Buxhövdena	129
Szykany komendanta	129
Aresztowanie wodzów rewolucji	130
W twierdzy Petropawłowskiej	130
Inkwizycje	131
Katarzyna II. — „łaskawa“	135
Amnestja liberalizującego cara	136
Dramatyczna rozmowa	136
Najtragiczniejsza ofiara	138
Gwiazda Napoleona	138
Kiliński w Wilnie	139
Kiliński a legjony	140
Z powrotem w Warszawie	140
Sztandary XX-go regimentu	141
Rok 1812-ty	142
Zgon bohatera	142
Józef Piłsudski o Kilińskim	143

SPIS RYSUNKÓW.

	str.
Stanisław August Poniatowski	7
Tadeusz Kościuszko	13
Stanisław Staszic	21
Hugo Kollątaj	23
Widok Krakowskiego Przedmieścia i ulicy Koziej z końcem XIII stulecia	28
Mennica królewska	31
Uchwalenie Konstytucji 3-go Maja	33
Bitwa pod Zieleńcami 1792 r.	37
Raławice, atak kosynierów	41
Jan Kiliński	47
Pomnik Kilińskiego w Warszawie odsłonięty 19 kwietnia 1936 roku	53
Biały kruk bibliograficzny: pierwsza karta organu młodzieży rzemieślniczej z roku 1904, p. t. „Ki- liński”. Pismo powielane było na hektografie	59
Koszary Ujazdowskie, kwatera Działyniczaków	69
Arsenał	72
Boje na Miodowej	86
Jan Kiliński według sztychu z roku 1833, Drezno	89
Bój Działyniczaków na Krakowskim Przedmieściu	93
Jan Kiliński podczas walk na ulicach Warszawy. Ze sztychu wykonanego w początkach XIX wieku	97
Prezydent inspekcyjnej Warszawy Ignacy Wyssogota Zakrzewski	101
Pałac Igelströma (Załuskich) po pożarze	104
Wieszanie zdrajców dnia 9-go maja 1794 r. na rynku Starego Miasta	111
Generał Suworow	121
Ostatnia karta zeznań Kilińskiego w Petersburgu	138